

การพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้
ศาสตร์พระราชาสื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้
ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
DEVELOPING AN ECONOMIC LEARNING MODEL THROUGH
THE APPLICATION OF KING'S PHILOSOPHY TO ENHANCE
METHODOLOGICAL COMPETENCE OF SOCIAL STUDIES STUDENTS
AT MAHACHULALONGKORNRAJAVIDYALAYA UNIVERSITY
IN THE NORTH EASTERN REGION

¹พระครูวินัยธรพยัคฆอรุณ ปญญาพโล (ศรีมอญคล), ²วิทยา ทองดี และ ³สมชัย ศรีนอก

¹Phrakruvinaidhorn Phayakarun Panyaphalo (Srimongkhon),

²Wittaya Thongdee and ³Somchai Srinok

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

¹Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

¹phraphayakharun@gmail.com

Received: June 25, 2024; **Revised:** November 3, 2024; **Accepted:** December 28, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้
เศรษฐศาสตร์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชา
สังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2) เพื่อ
พัฒนาแบบ (3) เพื่อนำรูปแบบไปใช้ และ (4) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบ ผลการวิจัย

¹นิสิต, หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

²รองศาสตราจารย์, ดร., สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

³รองศาสตราจารย์, ดร., สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

พบว่า 1. ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางในการพัฒนารูปแบบ พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ควรการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา ดังนี้ กระบวนการขั้นที่ 1 การระเบิดจากภายใน กระบวนการขั้นที่ 2 ศึกษาเงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรม กระบวนการขั้นที่ 3 นำสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องพร้อมปกป้องสังคม และกระบวนการขั้นที่ 4 ระดมตรวจสอบอย่างรอบคอบและพัฒนา 2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีองค์ประกอบดังนี้ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) กระบวนการ (4) สารการเรียนรู้ (5) การวัดและประเมินผล และ (6) การนำไปใช้ คุณภาพของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด และ คู่มือการใช้รูปแบบโดยมีองค์ประกอบดังนี้ (1) บทนำ (2) แนวทางการจัดการเรียนรู้ และ (3) เครื่องมือที่ใช้วัดผลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด 3. พบว่า (1) รูปแบบมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 88.75/89.17 (2) นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) ค่าดัชนีประสิทธิผล ($E.I.$) เท่ากับ 38.96 และ (4) ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบอยู่ในระดับมาก 4. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมมีระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, $S.D. = 0.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์, ศาสตร์พระราชา, สมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

Abstract

The objectives of the research are (1) to study the problems and guidelines for Economic Learning Model to enhance methodological competency of Social Studies students in the Faculty of Education at Mahachulalongkornrajavidyalaya University in the

Northeastern region, (2) to develop the model, (3) to implement the model, and (4) to examine the effectiveness of the model. The research results were as follows: 1. The result of the first phase found that the opinions towards the problems and needs of the learning management model was overall at a moderate level. The guideline for developing the model found that the Economic Learning Model through the Application of King's Philosophy to enhance methodological competency of Social Studies students in the Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University in the Northeastern region indicated that the King's Philosophy should be employed in the learning process as follows: step 1: having right thought and good conscious mind, step 2: Studying the conditions for knowledge and morality, step 3 implementing the process to practice in accordance with protecting society and step 4: carefully examining and developing. 2. The finding of the second phase revealed that the Economic Learning Model through the application of King's Philosophy to enhance methodological competency of Social Studies students in the Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University in the Northeastern region should consist: (1) principle, (2) objective, (3) process, (4) learning content, (5) measurement and evaluation and (6) application. The quality of the model was at the highest level and the manual for the model were as follows: (1) an introduction, (2) guidelines for learning model, and (3) tools used to measuring learning activities. The quality of the model manual was at the highest level. 3. The result of the third phase found that (1) the efficiency of model (E_1/E_2) was equal to 88.75/89.17. (2) Students' learning achievement after studying was significantly higher academic achievement than before studying at the .01 level. (3) Effectiveness Index (E.I.) was equal to 38.96. (4) Students' satisfaction toward the learning model was at a high level. 4. The result of the fourth phase indicated that the Economic Learning Model through the application of King's Philosophy to enhance methodological competency of Social Studies students in the Faculty of Education at Mahachulalongkornrajavidyalaya University in the Northeastern region was overall at a highest level ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.38) at all aspects.

Keywords : Developing an economic learning model through the application, King's philosophy, Enhance methodological competence

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช (2560) มาตรา 257 กล่าวว่า การปฏิรูปประเทศตามหมวดนี้ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้ ด้านการศึกษาให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ให้ได้มีจิตวิญญาณของความเป็นครูมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอนรวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู เมื่อพิจารณาประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง สารະความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครูผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ราชกิจจานุเบกษา หมวด 1 ผู้ประกอบวิชาชีพครูข้อที่ 6 ความว่า การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน พบว่า สารະความรู้ ของครูจะต้องมี เช่น หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ทฤษฎีและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และแก้ปัญหาได้ และสมรรถนะที่จะต้องมี เช่น สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริงสามารถสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) นอกจากนั้นแล้วตามประกาศกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้ปรับปรุงหลักสูตรจากหลักสูตรห้าปีเป็นสี่ปีได้กำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) ด้านมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านที่ 6 วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 1) นักศึกษาวิชาชีพครูมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถออกแบบและสร้างหลักสูตรรายวิชาในชั้นเรียน วางแผนและออกแบบเนื้อหาสาระและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้บริหารจัดการชั้นเรียน ใช้สื่อและเทคโนโลยีสื่อสาร และเทคโนโลยีดิจิทัลและวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ 2) นักศึกษาวิชาชีพครูจัดกิจกรรมและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ เรียนรู้ผ่านการลงมือ ปฏิบัติและการทำงานในสถานการณ์จริง ส่งเสริมการพัฒนาการคิด การทำงาน การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็นโดยบูรณาการการทำงานกับการเรียนรู้และคุณธรรมจริยธรรม สามารถประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มี วินัยและรับผิดชอบต่อผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด 3) นักศึกษาวิชาชีพครู สร้างบรรยากาศ และจัดสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน แหล่งวิทยาการ เทคโนโลยี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาทั้งในและนอก สถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถในการประสานงานและสร้างความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครอง และ

บุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่ออำนวยความสะดวกและร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ มีปัญญารู้คิดและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องให้เต็มตามศักยภาพ และ 4) นักศึกษาวิชาชีพครูนำทักษะศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาตนเอง เช่น ทักษะการเรียนรู้ (learning skills) ทักษะการรู้เรื่อง (Literacy skills) และทักษะชีวิต (Life Skills) ทักษะการทำงานแบบร่วมมือ และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ โพธิ์สาร (2561) ก็ได้กล่าวว่าศาสตร์พระราชาศาสตร์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร ที่ทรงพระราชทานให้ประชาชนทั้ง ประเทศในการดำรงชีวิต ในการประกอบอาชีพ การศึกษา การพัฒนาประเทศ การทำให้มีความยั่งยืน จุดเริ่มต้นของศาสตร์พระราชาทรง พระราชทานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานหลักการทำงาน 23 ข้อ ศาสตร์การพัฒนาประเทศ ได้แก่ หลักองค์ความรู้ 6 มิติ หลักการทำงาน 23 ข้อ ยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ศาสตร์พระราชาก็ถูกนำไปใช้ในการพัฒนา การศึกษาด้าน 1) การพัฒนาสถานศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาการเรียนการสอนโดยการบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงกับศาสตร์พระราชานี้ในหัวข้อต่าง ๆ 2) การพัฒนาผู้สอน มีการพัฒนาคุณสมบัติด้านคุณธรรมของผู้สอน พัฒนาเทคนิคการสอน สร้างนวัตกรรมสื่อการสอน และ 3) พัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิด ปฏิบัติงานอย่างคิด วิเคราะห์ และส่งผลให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ศาสตร์พระราชาศาสตร์ที่พัฒนาคนให้มีการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด กระบวนการวางแผน ค้นหา คำตอบด้วยการฝึกปฏิบัติตามสถานการณ์ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีคุณลักษณะนิสัยที่มีพฤติกรรมสอดคล้องกับศาสตร์พระราชาศาสตร์ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ที่จะจัดการให้เกิดการพัฒนาคนได้ตามที่กล่าวก็คือครูมืออาชีพ ซึ่งเป็นผู้จัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ศาสตร์พระราชานี้ใช้ว่าจะสอนให้ครูได้นำเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้แต่ ศาสตร์พระราชามีพระราชดำริ พระบรมราโชวาท และจากการทรงงานสอนให้ครูต้องพัฒนาตนเอง ทั้งองค์ความรู้ การปฏิบัติการเรียนการสอน การประยุกต์ใช้ การปฏิบัติงาน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร พระผู้ทรงเป็น “ครูแห่งแผ่นดิน” เป็นต้นแบบของครูพระองค์ให้ความสำคัญของการเป็นครู งานของ ครูคืองานพัฒนาคนโดยยึดความสุขของผู้เรียนเป็นที่ตั้ง ศาสตร์พระราชาสอนให้ครูพัฒนาตนเอง และ ครูต้องมีศรัทธาที่แรงกล้าเพื่อให้เด็กเป็นคนดี คือสิ่งที่สอนและอบรมให้มีองค์ความรู้มีอุปนิสัยดี (character education) 5 ด้าน คือ ศีลธรรม จริยธรรม มารยาท วินัย และวัฒนธรรมเพื่อให้ คนไทยเป็นผู้มีมารยาท มีวินัย มีความรับผิดชอบในหน้าที่และเป็นพลเมืองดีของชาติ

จากสภาพปัญหาในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนรายวิชา 200 311 ปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา 3 ของนิสิตวิชาชีพครูชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตอุบลราชธานี พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายที่ไม่เอื้อให้นิสิตให้คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็นการเรียนการสอนมุ่งเน้นการท่องจำมากกว่าการเน้นให้ผู้เรียนได้คิดได้ลงมือปฏิบัติกระทำเอง ขาดการแสวงหาความรู้ ขาดการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนเพราะการศึกษาเน้นการฟังบรรยายภายใต้กรอบอันจำกัดของห้องเรียนทำให้เป็นตัวขัดขวางการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ขาดทักษะการติดต่อสื่อสาร ขาดมนุษยสัมพันธ์ ขาดการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัลที่ดี รวมทั้งการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล สามารถทำให้เกิดการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม กระตุ้นให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (active learning) ซึ่งการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมและมีภาวะผู้นำ ช่วยให้ผู้เรียนได้วางแผน การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ค้นหาความรู้ พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะต่าง ๆ ที่ขาดหายไปหรือ ไม่มีจากกลุ่มเพื่อน โดยมีผู้สอนเป็นผู้คอยให้ความสะดวก แนะนำชี้แนะในประเด็นที่ยังสับสนหรือไม่เข้าใจ ดังที่ กมลฉัตร กล่อมอิม (2561) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงโดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเป็นแบบแผนของการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา แนวคิด ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงตาม หลักการทรงงาน 23 ข้อ (2551) และใช้แนวคิดของ Joyce and Weil (2000) ประกอบด้วย รูปแบบการจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่จะมีความสอดคล้องสัมพันธ์ ระหว่างทฤษฎี หลักการ แนวคิดที่สนับสนุนรูปแบบการ จัดกา เรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอันจะก่อให้เกิด แนวทางปฏิบัติที่ดีและมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เกิดคุณค่าต่อการจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในสถานศึกษาก็จะสามารถดำเนินการได้หากผู้สอนและผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ PAOR ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ขั้นวางแผน (Planning: P) ขั้นลงมือปฏิบัติ (Action : A) ขั้นสังเกตการณ์ (Observation: O) ขั้นสะท้อนผล (Reflection: R) และการวัดผลประเมินผล : ผลที่เกิดกับผู้เรียนโดยมุ่งเน้นใช้จัดการเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการศึกษาสภาพปัญหา และความสำคัญ จะเห็นได้ว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงโดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะทำให้มีสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและเห็นอย่างกระจ่างชัดได้ในทุกส่วนประกอบสำคัญของกระบวนการจัดการ

เรียนรู้การออกแบบการจัดการเรียนรู้จึงเป็นเสมือนการวาดภาพรวมของการสอน อันส่งผลไปถึงการสอนที่ถูกต้องสมบูรณ์ เป็นคนที่มีคุณภาพ มีทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาจึงเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับคนในสังคมฐานความรู้ที่ต้องเป็นผู้ที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนแสวงหาความรู้เพื่อปรับปรุงจุดบกพร่องของตนเอง สามารถพัฒนาสมรรถนะที่ซ่อนเร้นได้เต็มตามศักยภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อศึกษาผลการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ไปใช้กับนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา (R&D) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 85 รูป/คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 รูป/คน ระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 รูป/คน และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 รูป/คน ระยะที่ 3 กลุ่มทดลอง จำนวน 18 รูป/คน และระยะที่ 4 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 รูป/คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติที่ และการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางในการพัฒนารูปแบบ พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ควรการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา ดังนี้ กระบวนการขั้นที่ 1 การระเบิดจากภายใน กระบวนการขั้นที่ 2 ศึกษาเงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรม กระบวนการขั้นที่ 3 นำสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องพร้อมปกป้องสังคม และกระบวนการขั้นที่ 4 ระดมตรวจสอบอย่างรอบคอบและพัฒนา

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีองค์ประกอบดังนี้ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) กระบวนการ (4) สารการเรียนรู้ (5) การวัดและประเมินผล และ (6) การนำไปใช้ คุณภาพของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด และ คู่มือการใช้รูปแบบโดยมีองค์ประกอบดังนี้ (1) บทนำ (2) แนวทางการจัดการเรียนรู้ และ (3) เครื่องมือที่ใช้วัดผลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

3. (1) รูปแบบมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 88.75/89.17 (2) นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 38.96 และ (4) ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบอยู่ในระดับมาก

4. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาสื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมมีระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D.= 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาสื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางในการพัฒนารูปแบบ พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาสื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ควรการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาดังนี้ กระบวนการขั้นที่ 1 การระเบิดจากภายใน กระบวนการขั้นที่ 2 ศึกษาเงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรม กระบวนการขั้นที่ 3 นำสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องพร้อมปกป้องสังคม และ กระบวนการขั้นที่ 4 ระดมตรวจสอบอย่างรอบคอบและพัฒนา ดังนั้นรูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาสื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรประกอบด้วย (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) กระบวนการ (4) สารการเรียนรู้ และ (5) การวัดและประเมิน โดยกระบวนการจัดการเรียนรู้ควรประยุกต์กับ ศาสตร์พระราชา ซึ่งสอดคล้องกับ กันยารัตน์ รินศรี (2562) ศาสตร์พระราชากับการประกอบอาชีพ ในยุคประเทศไทย 4.0 ผลการวิจัยพบว่า ศาสตร์พระราชาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานแก่พสกนิกรในโอกาสต่าง ๆ เป็นองค์ความรู้ทั้งในแง่ของศาสตร์และศิลป์ วิธีการแก้ไขปัญหาและกระบวนการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นวิธีการที่ไม่ซับซ้อน และทรงใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองและมีวิถีชีวิตที่พอเพียง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางดำรงชีวิตของประชาชนทุกระดับ ให้ดำเนินชีวิตในทางสายกลาง โดยยึดหลักคุณธรรมและความซื่อสัตย์เป็นฐานสำคัญสำหรับบุคคลระดับครอบครัวจนถึงระดับรัฐ การประกอบอาชีพเพื่อให้ก้าวหน้าต่อยุคประเทศไทย 4.0 จำเป็นต้องมีความพอประมาณ คือความพอดีโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ความมีเหตุผลจะต้องพิจารณาตัดสินใจอย่างมีเหตุผลถึงเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ มีภูมิคุ้มกันพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ในอนาคต ทั้งนี้จะต้องเสริมสร้างความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ โดยเฉพาะ ความรู้ด้านเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม และนำความรู้เหล่านั้นมาวางแผนในการปฏิบัติ และจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีองค์ประกอบดังนี้ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) กระบวนการ (4) สารการเรียนรู้ (5) การวัดและประเมินผล และ (6) การนำไปใช้ คุณภาพของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด และ คู่มือการใช้รูปแบบโดยมีองค์ประกอบดังนี้ (1) บทนำ (2) แนวทางการจัดการเรียนรู้ และ (3) เครื่องมือที่ใช้วัดผลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะรูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องเป็นไปตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ (Thai Qualifications Framework : TQF) ซึ่งกำหนดให้หลักสูตรการผลิตครูเป็นหลักสูตรมาตรฐาน (Standard-based Curriculum) ที่นำผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning

Outcomes) มาใช้เป็นแนวทางในออกแบบการจัดการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งทักษะด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้เป็นทักษะด้านเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในหลายองค์ประกอบ เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้และทฤษฎีการสอน ระบบการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ทักษะการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน การใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล และที่สำคัญหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์อุบลราชธานี ได้นำความรู้ศาสตร์พระราชามาประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศาสตร์พระราชากับการพัฒนาสังคม (The King's Philosophy) ดังมีรายละเอียดรายวิชา ว่าพระมหากษัตริย์กับการพัฒนาสังคมไทย การนำแนวทางการสอนของพระมหากษัตริย์ไปจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา พระมหากษัตริย์ผู้เป็นครูของแผ่นดิน แนวทางปรัชญาต่างๆ ที่ใช้ในการพัฒนาสังคม โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและพระราชกรณียกิจที่พัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรลัพัชร วงศ์วัฒน์เกษม ธนภรณ์ แซ่ลี้ ณัฏฐา สุริยะ สุวิจักขณ์ มั่นสารนียธรรม และพจน์ เจริญสันติเยะ (2566) ได้ศึกษาวิจัย ศาสตร์พระราชาสู่การบริหารการศึกษาที่ยั่งยืน ผลการศึกษา พบว่า องค์ความรู้ที่ได้จากโครงการตามพระราชดำริต่างๆ ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้ให้ไว้ เช่น ระเบิดจากข้างใน ปลุกป่าในใจคน พอเพียง ทำเป็นขั้นเป็นตอน เป็นต้น ดังนั้น “ศาสตร์พระราชา” ถือว่าเป็น “ศาสตร์แห่งชีวิต” เพราะบันทึกจากประสบการณ์จากการทรงงานที่ทำให้ประเทศไทยสามารถผ่านวิกฤตการณ์ต่างๆ มาได้ทุกมิติ สามารถน้อมนำไปสู่การปฏิบัติได้เป็นอย่างดี โดยศาสตร์พระราชามีพื้นฐานเบื้องต้นจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันเป็นปรัชญาที่พระราชทานพระราชดำริ ชี้แนะ สามารถนำไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษาในปัจจุบันได้โดยการสอดแทรกในการบริหารการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน รวมไปถึงการนำไปปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่เย็นเป็นสุขของคนไทยทุกคน สรุปผล: องค์ความรู้จากโครงการตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้นำเสนอหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็น "ศาสตร์แห่งชีวิต," ส่งเสริมการปฏิบัติในการบริหารการศึกษาและการเรียนการสอนและส่งเสริมพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่เย็นเป็นสุขของคนไทย

3. (1) รูปแบบมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 88.75/89.17 (2) นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 38.96 และ (4) ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วย

รูปแบบอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลฉัตร กล่อมอิม (2563) ที่ได้ศึกษาพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาศาสตร์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2) สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3) ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 250 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ผลการศึกษาพบว่า 1) ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่าการวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์ผู้เรียน และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมระดับมาก 2) ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบ คือ (1.1) หลักการ (1.2) วัตถุประสงค์ (1.3) สารการเรียนรู้ (1.4) กิจกรรมการเรียนรู้ (1.5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ระเบิดจากข้างใน ขั้นที่ 2 มีส่วนร่วม ขั้นที่ 3 ทำตามลำดับ และขั้นที่ 4 มีภูมิคุ้มกัน 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า (3.1) นักศึกษาวิชาชีพครูมีความรู้ความเข้าใจวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 (3.2) นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และ (3.3) นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

4. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาศาสตร์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมมีระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะรูปแบบประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ สอดคล้องกับรูปแบบการสอนของ Joyce and Weil (2000) องค์ประกอบของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบแนวคิด/ทฤษฎีที่ใช้เป็นฐานในการพัฒนาหลักการของรูปแบบฯ หลักการของรูปแบบฯ วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ เนื้อหา/สารการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PAOR ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ขั้นวางแผน (Planning: P) ขั้นลงมือปฏิบัติ (Action : A) ขั้นสังเกตการณ์ (Observation: O) ขั้นสะท้อนผล (Reflection: R) และการวัดผลประเมินผล : ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยมุ่งเน้นใช้จัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาส่งเสริมสร้างสมรรถนะวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพราะกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ ดังนี้

กระบวนการขั้นที่ 1 การระเบิดจากภายใน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีดังนี้

1. จัดสภาพการณ์หรือส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและสภาพแวดล้อมอย่างถ่องแท้
2. สร้างความตระหนักในคุณค่าของสิ่งที่จะเรียนรู้
3. กำหนดหมายของการเรียนรู้ตามสภาพความพอเพียงอย่างมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกัน

ในตัวที่ดี

กระบวนการขั้นที่ 2 ศึกษาเงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรม

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีดังนี้

1. เรียนรู้จากความรู้ ความคิดของผู้อื่น
2. เรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง
3. เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างพินิจพิจารณา

กระบวนการขั้นที่ 3 นำสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องพร้อมปกป้องสังคม

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีดังนี้

1. วิเคราะห์ความจำเป็นของสิ่งที่เกี่ยวข้องหรือความต้องการ
2. ทบทวนความรู้ เลือกและปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่

สังคม

3. มีคุณธรรม อดทน ซื่อสัตย์ พากเพียร ให้งานสำเร็จ

กระบวนการขั้นที่ 4 ระดมตรวจสอบอย่างรอบคอบและพัฒนา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีดังนี้

1. จัดสถานการณ์ให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้
2. ส่งเสริมให้มีการนำเสนอผลงาน
3. วิเคราะห์ประเมินผลร่วมกัน
4. ปรับปรุงและเผยแพร่ผลงาน

เอกสารอ้างอิง

- กมลฉัตร กล่อมอ้อม. (2561). *เอกสารคำสอนการออกแบบการจัดการเรียนรู้*. เพชรบูรณ์: กลุ่มมาตรฐานวิชาชีพครูคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- กมลฉัตร กล่อมอ้อม. (2563). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู*. วารสารศึกษาศาสตร์, 31(2), 168-180.
- กันยารัตน์ รินศรี. (2562). *ศาสตร์พระราชากับการประกอบอาชีพ ในยุคประเทศไทย 4.0* วารสารธรรมวิทย์ (การประชุมสัมมนาวิชาการระดับนานาชาติ). วารสารธรรมวิทย์, 2(2), 257-268.
- ไพฑูรย์ โพธิ์สาร. (2561). *ศาสตร์พระราชากับพัฒนาการศึกษา*. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 4, ฉบับเสริมครบรอบ 12 , 9-21.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพมหานคร.
- วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม ธนภรณ์ แซ่ลิ้ม ณัฏฐา สุริยะ สุวิจักขณ์ มั่นสารนียธรรม และ พจน์ เจริญสันเทียะ. (2566). *ศาสตร์พระราช...สู่การบริหารการศึกษาที่ยั่งยืน*. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3(6), 317-330
- สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2551). *เรียนรู้หลักการทำงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว*. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี่.
- Joyce, B. and Weil, M. (2000). *Model of teaching*. (6th ed.). (New York : Allyn & Bacon.